

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 17. februar 2021
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Kasper Lyngé Dissing
Sagsnr.: 2021-304-0183
Dok.: 1831078

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

vedrørende forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA for så vidt angår tilpasning til EU-reglerne om beskyttelse af personoplysninger

[Sagen er omfattet af retsforbeholdet.]

Nyt notat.

KOM (2021) 0008

1. Resumé

Kommissionen fremsatte den 20. januar 2021 et direktivforslag om ændring af Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA om fælles efterforskningshold. Formålet med forslaget er at tilpasse rammeafgørelsen til reglerne i retshåndhævelsesdirektivet.

Ændringen, der foreslås i direktivforslaget, består i, at der foretages målrettede ændringer i rammeafgørelsens artikel 1, stk. 10, som bl.a. regulerer, hvornår et medlem af et fælles efterforskningshold kan anvende indsamlede oplysninger til andre formål, med henblik på at tilpasse bestemmelsen til reglerne i retshåndhævelsesdirektivet.

Det bemærkes, at Danmark er bundet af rammeafgørelsen i sin nuværende form, da denne er vedtaget på mellemstatsligt grundlag inden Lissabontraktatens ikrafttræden. Det nærværende forslag er endnu ikke blevet behandlet i Rådet.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3328 8300
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget.

2. Baggrund

I henhold til artikel 62, stk. 6, i retshåndhævelsesdirektivet¹ skulle Kommissionen inden den 6. maj 2019 gennemgå de EU-retsakter, der blev vedtaget inden dette direktiv, og som regulerer retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål, for at afdække eventuelle behov for at tilpasse reglerne i disse retsakter til retshåndhævelsesdirektivet. Såfremt det i den forbindelse viste sig at være hensigtsmæssigt, skulle Kommissionen efter bestemmelsen fremsætte forslag til ændring af de relevante retsakter, der måtte være nødvendige for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

Kommissionen fremlagde resultaterne af sin gennemgang af disse EU-retsakter i en meddelelse med titlen *”Det videre forløb med tilpasning af den tidligere tredje søjle i EU-retten til databeskyttelsesreglerne”* af 24. juni 2020. Denne meddelelse angiver i alt ti retsakter, som skal tilpasses retshåndhævelsesdirektivet, herunder rammeafgørelse 2002/465/RIA. Kommissionen meddelte på den baggrund, at den ville fremsætte forslag om ændring af rammeafgørelse 2002/465/RIA i sidste kvartal af 2020. Det er således baggrunden for nærværende forslag.

Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA blev vedtaget, inden det danske retsforbehold på området om retlige og indre anliggender blev omfattet af Lisabontraktaten. Det følger af artikel 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, at hvis der foretages ændringer i retsakter, som Danmark er omfattet af, og dette sker med hjemmel i Lisabontraktatens nye bestemmelser, som er omfattet af retsforbeholdet, vil Danmark som udgangspunkt stadig være omfattet af de gamle retsakter. Danmark er derudover i henhold til nævnte protokols artikel 2a i visse tilfælde ikke bundet af regler fastlagt på grundlag af TEUF artikel 16. Nærværende ændringsforslag er baseret på TEUF artikel 16, stk. 2, og er ikke bindende for Danmark.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA

Direktivforslaget er oversendt til Rådet den 20. januar 2021 i dansk sprogversion og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Forslaget har til formål at tilpasse databeskyttelsesreglerne i Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA til de regler, der er fastsat i retshåndhævelsesdirektivet for at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

Kommissionen lægger i forslagets artikel 1 op til at foretage målrettede ændringer i artikel 1, stk. 10, i rammeafgørelse 2002/465/RIA. Det følger af denne bestemmelse, at personoplysninger på visse betingelser kan behandles til andre formål end dem, de oprindeligt blev indsamlet til. Ifølge Kommissionen går denne bestemmelse ud over retshåndhævelsesdirektivets muligheder for at viderebehandle personoplysninger til andre formål, hvorfor der efter Kommissionens opfattelse er behov for at tilpasse rammeafgørelsen til retshåndhævelsesdirektivet.

Kommissionen foreslår således konkret i forslagets artikel 1, at artikel 1, stk. 10, litra b, i rammeafgørelse 2002/465/RIA nyaffattes, hvorefter det vil gælde, at personoplysninger kan viderebehandles til andre formål i overensstemmelse med formålsbestemthedsprincippet i retshåndhævelsesdirektivets artikel 4, stk. 2. Samtidig lægges der op til, at artikel 1, stk. 10, litra c og d, hvorefter et medlem af et fælles efterforskningshold bl.a. kan viderebehandle indsamlede oplysninger til andre formål i den udstrækning, at dette er aftalt mellem de medlemsstater, der har oprettet efterforskningsholdet, udgår. Med de foreslåede ændringer vil vurderingen af, hvorvidt personoplysninger kan viderebehandles til andre formål end dem, de oprindeligt blev indsamlet til, således fremadrettet alene skulle ske i henhold til retshåndhævelsesdirektivets bestemmelser.

Direktivforslagets øvrige bestemmelser indeholder nærmere regler om bl.a. fristen for gennemførelse af direktivet samt ikrafttrædelsesdatoen herfor.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget og har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

Forslaget vil blive behandlet i Europa-Parlamentets udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE).

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen vurderer, at forslaget er inden for rammerne af EU's kompetence, idet kun EU kan vedtage en retsakt om ændring af Rådets rammeafgørelse 2002/465/RIA. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende ret

Den EU-retlige ramme for oprettelse af fælles efterforskningshold mellem medlemsstaterne findes i artikel 13 i EU-retshjælpskonventionen² og i rammeafgørelsen om fælles efterforskningshold.

Ved lov nr. 258 af 8. maj 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet og lov om international fuldbyrdelse af straf m.v. gennemførtes de lovændringer, som var nødvendige til ratifikation og anvendelse i Danmark af EU-retshjælpskonvention, den 2. tillægsprotokol til Europarådets retshjælpskonvention og EU-rammeafgørelse om fælles efterforskningshold.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det efter Justitsministeriet opfattelse ikke krævede særskilt lovregulering at give udenlandske politifolk mulighed for at deltage i fælles efterforskningshold i Danmark. Dette skyldes navnlig, at et fælles efterforskningshold, som opererer i Danmark, vil være underlagt dansk ledelse, at udenlandske politifolk ikke får selvstændige beføjelser her i landet, samt at de vil være undergivet dansk lovgivning.

Det bemærkes, at retshåndhævelsesdirektivet er gennemført i dansk ret med retshåndhævelsesloven³, der gælder for retshåndhævende myndigheders, herunder politiets, behandling af personoplysninger til retshåndhævelsesformål.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

² Konvention om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater (EFT C 197 af 12. juli 2000, s. 1)

³ Lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget giver på det foreliggende grundlag ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Grund- og nærhedsnotatet har været sendt i høring i Specialudvalget for Politimæssige og Retligt samarbejde.

9. Generelle forventninger til andre landets holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for intentionerne bag forslaget, navnlig at sikre en konsekvent tilgang til beskyttelse af personoplysninger inden for retshåndhævelsesdirektivets anvendelsesområde.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Direktivforslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.